

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ
BAKANLIĞI
EGE TARIMSAL ARAŞTIRMA
ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

ÇİFTÇİ BROŞÜRÜ No: 71

FASULYE YETİŞTİRİCİLİĞİ

Sevgi MUTLU

EGE TARIMSAL ARAŞTIRMA
ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

P. K. 9 Menemen - 35661 İZMİR

Telefon : (0232) 846 1331 (pbx)

Faks : (0232) 846 1107

Teleks : 832 1293 aarı-tr

©ETAE Matbaası - 1996

YETİŞME İSTEKLERİ

İklim:

Fasulye bir ılıman iklim sebzesidir. Soğuklardan etkilenir. Sıcaklık sıfırın altında 2-3 dereceye düştüğünde çok zarar görür. İlkbahar ile sonbahar arasındaki devrelerde rahatlıkla yetiştirilebilir. İklimin uygun olduğu yerlerde ilkbahar ve sonbahar olmak üzere iki dönemde yetiştirildiği halde; soğuk yerlerde sadece ilkbaharda, havalar uygun olduğunda ekilerek yetiştiriciliği yapılır.

Optimum yetiştirme sıcaklığı 15,5-21° C'dir. Fasulye tohumları 18-30° C arasındaki toprak sıcaklığında iyi çimlenir. Toprakta ısıyla birlikte yeterli nemin de olması gerekir.

Toprak ve Gübreleme:

Fasulye kumlu topraklardan orta ağır topraklara kadar birçok toprak tipinde yetiştirilebilir. Fasulye için en iyisi derin, geçirgen, su tutma kabiliyeti olan ve organik maddelerce zengin kumlu-tınlı bahçe topraklarıdır. Bu tip toprakta yetiştirildiğinde dekara 2-3 ton çiflik gübresi ile saf madde üzerinden 2-4 Kg azot, 4-6 Kg fosfor (P₂O₅) ve 4-8 Kg potasyum (eğer toprakta eksikse) gübrelere verilmelidir.

Dikim Sıklığı:

Fasulye hava koşulları uygun olduğunda doğrudan yetiştirme yerine ekilebilir. Gübrelenmiş, derince sürülmüş ve tesviye edilmiş yerlerde hazırlanan tava ya da masuralara iki şekilde ekilir:

1. Sıra usulünde sırtık çeşitlerde sıra arası 50-60 cm, sıra üzeri 20-30 cm ; yer çeşitlerinde sıra arası 40-50 cm ve sıra üzeri 15-20 cm'dir.
2. Ocak usulünde 1-1,5 m boyutlarındaki tavalarda 8-10 ocak olacak şekilde 50-60 cm'lik ocaklar hazırlanır.

Bakım İşlemleri:

Yetiştirme süresince toprağın kabartılması, yabancı otların temizlenmesi ve kaymak tabakasının kırılması amacıyla çapa yapılmalıdır. Bundan sonra 4-5 gün aralıklarla yeterli miktarda sulanmalıdır.

Gerekli diğer bir bakım işlemi de, askıya almaktır. Bu işlem değişik şekillerde yapılabilir:

- Herek verme: Yaygın olarak uygulanan bu yöntemde 3-4 cm kalınlığında, 1,5-2 m uzunluğunda ağaç sarklar, kargı kamışları ya da demir hereler kullanılabilir.
- Kafes tellere sardırma: Fasulye sıralarına çekilmiş 1,5-2 m yüksekliğindeki kafes tellere bitkiler sardırılır.

- Yılanvari olarak iplere sardırma: Sıraların yanına paralel olarak yerleştirilen tellere ip çekilir. Fasulyeler büyüdükçe bu iplere sardırılır.
- Mısır bitkilerine sardırma: Sırtık fasulyeler mısır ile birlikte yetiştirilir. Fasulyeler büyüdükçe mısır bitkilerine sarılır.

Hasat:

Fasulyede en uygun hasat zamanı baklaların çeşide özgü ırlığının 1/3' ünü aldığı zamandır. Fasulye, yetiştirilen alanın büyüklüğüne ve hasat edilen fasulyenin kullanım amacına bağlı olarak, teker teker elle toplanarak ya da makinayla hasat edilebilir.

ZONDRA

Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından tescil ettirilmiş olan, Zondra fasulye çeşidi sırtık fasulye tipindedir.

- Meyve şekli enli yassı ve kılçıksızdır.
- Meyve rengi açık yeşildir.
- Her baklada 7-8 adet çekirdek (fasulye) bulunur.
- Meyve uzunluğu ortalama 22 cm , meyve eti 2 cm'dir.
- Zondra'nın ısıtmasız sera koşullarında ilk olgunluk süresi 80 gün , hasat süresi ise 45 gündür.
- Kırmızı örümceğe toleranslı olduğu gözlenmiştir.